

Урок №5. Всесвітня історія. 7 клас.

ВІЗАНТІЙСЬКА ІМПЕРІЯ.

- **Згадай:** коли утворилася Візантійська імперія і які території входили до її складу.
- ** Східна Римська імперія (Візантія) остаточно відокремилася від Західної у **395 р.**
- ** До її складу входили: Балканський півострів, Мала Азія, острови Егейського моря, Сирія, Палестина, Єгипет, Кіренаїка, великі міста Північного Причорномор'я.

Столиця – **Константинополь** – заснована Константином I – знаходилася на перетині торговельних шляхів, що приносило величезні доходи. На чолі держави стояв імператор (**василевс**), він розпоряджався скарбницею, утримував сильну армію і цим забезпечував сильну центральну владу.

- **Запам'ятай.**

** **Василевс** (або **басилевс**) — правитель, титул візантійських імператорів.

I. Візантійська імперія доби Юстиніана.

На початку VI ст. василевс Юстиніан (**527-565 рр.**) вирішив відновити Римську імперію.

Зовнішня політика

Внутрішня політика

<ul style="list-style-type: none"> • завоювання королівства вандалів у Північній Африці й остготів в Італії, південно-східної частини Іспанії; • боротьба зі слов'янською загрозою на Балканах; • війна із царством Сасанідів. 	<ul style="list-style-type: none"> • створив складну і громіздку система управління; • витрачав великі кошти на утримання чиновників; • видав звіт законів «Кодекс Юстиніана»; • будував храми і монастирі (зокрема, Софійський собор, 532-537 рр.); • переслідував язичників, юдеїв і віровідступників; • закриття знаменитої школи в Афінах — центр язичницької культури.
---	---

Попри деякі успіхи Юстиніана I, його правління супроводжувалося заколотами та повстаннями. Найбільшим з таких повстань було **повстання «Ніка» («Перемога») 532 р.**

Більшість здобутків Юстиніана I виявилися тимчасовими. Вже через кілька років після його смерті імперія втратила третину своєї території.

- **Опрацюй** схему на ст. 28 підручника і визнач хронологічні межі існування Візантійської імперії.

II. Побут.

Побут візантійців формувався на античних традиціях і християнської релігійності. З релігійних культів найпоширенішим було шанування Богородиці, яку вважали захисницею імперії. Сім'ю візантійці вважали опорою суспільства. Візантійці шанували та оспівували красу, витонченість жінок. У заможних родинах дівчата здобували домашню освіту.

На плечі жінок лягала турбота про домашнє господарство. Досить часто жінки торгували в крамничках, у більш знатних родинах могли управляти маєтками. Жінки з імпера

торських родин могли впливати й на політику. Наприклад, донька Константина VII Багрянородного Агата виконувала обов'язки особистого секретаря свого батька.

III. Культура Візантії.

Культура Візантії дуже самобутня, бо поєднала в собі античну спадщину, культури східних народів і християнства.

У Візантії будувалися палаци, храми, які прикрашалися дуже гарними фресками та мозаїками. Християнство сприяло появі *іконопису*. Найвидатнішою пам'яткою культури Візантії є собор Святої Софії, споруджений за імператора Юстиніана I в 532-537 рр. Коли турки-османи захопили Константинополь, вони були вражені його красою. Особливо Софійським собором і, не дивлячись, що це була християнська святиня, не зруйнували його, а прибравши християнські символи, перетворили храм на свій. Він зберігся до нашого часу.

Вчений **Лев Математик**, конструював для імператорського палацу різноманітні механізми-автомати: левів, птахів, що співають і літають, часто вони виготовлялися з золота. Що й описано в документах під час дипломатичного візиту княгині Ольги до Візантійської столиці.

У Візантії збереглися античні знання з математики, астрономії, медицини, хімії. Про високий рівень хімічних знань свідчило винайдення техніки виготовлення «грецького вогню» та смальти (кольорового непрозорого скла для створення мозаїк).

- **Запам'ятай.**

395 р. поділ Римської імперії на Західну і Східну — становлення Візантійської (Ромейської) імперії.

527 – 565 рр. - роки правління Юстиніана I.

1453 р. - захоплення Константинополя турками-османами. Падіння Візантійської імперії.

- **Перейди на лист самоконтролю і виконати завдання письмово в зошиті.**